

VRIDDE FORMER: Det er fristende å se paralleller mellom «The Twist» og verk som «Points of View» (2015, til venstre) og «Karst» (2020).

FOTO: MICHAEL RICHTER

ler mellom arkitektens «vridde» bygning og former i Craggs verk.

«Pair», to høyreiste objekter som gir assosiasjoner til menneskekropper og ønsker publikum velkommen, er ett eksempel. Det samme er de tre enda høyere og ytterligere vridde treskapingene som heter «Points of View». Dette er arbeider man bør bevege seg rundt. I sistnevnte vil den som ser etter, kunne oppdage menneskeansikter, for eksempel. Et våkent blikk vil også feste seg ved de mange hulrommene i Craggs skulpturer. Først og fremst blir man gående og lure på hvordan kunstneren har skapt disse teknisk imponerende arbeidene, som har former som er vanskelige å beskrive.

«Nye ideer og nye følelsesmessige erfaringer», lyder Craggs egne ord om det skulpturmediet byr oss, et alternativ til alt det kjedelige som omgir oss, «noe sprøtt og interessant». Han vil med andre ord stimulere både intellektet og følelsene.

Avdelingen på den andre siden av «twisten» inneholder flere og ofte bredere skulpturer og virker derfor noe fullere. Men om denne sammenstillingen ikke er like elegant, er på den annen side verksmangfoldet større: De allerede nevnte arbeidene med utgangspunkt i en båt og tallrike glass, vaser og flasker har selskap av en kongle-

formet skapning i bronse full av menneskehoder og et par komposisjoner i cortenstål som peker mot mer klassisk modernisme, for eksempel. Noen står på sokkel; andre hviler på gulvet.

Craggs korthugde titler avslører aldri for mye, men kan likevel være både vittige og megetsigende: «Hardliner» har politiske assosiasjoner, mens «Distant Cousin» antyder at et Jeff Koons-beslektet, tilsynelatende abstrakt verk i stål har menneskelige egenskaper. «Hedge» leder tankene til det grønne, «Sail» til vannet. Skulpturenes overflate skifter stadig og understreker ytterligere at Cragg-verkene fortjener å bli studert nøye. Det samme gjør de iøynefallende fargene: rød, blå og grønn, for eksempel.

Den varierte «Material in Mind» er i det hele tatt blitt en glede å vandre gjennom. En tradisjonell retrospektiv utstilling er den for begrenset til at den kan kalles. Vekten ligger på kunstnerens nyere produksjon, men de 19 Cragg-bidragene representerer likevel en rekke tiår av produksjonen hans. Det utforskende livsverket som trer frem, er like deler formidabelt og inspirerende. «Lost in Thought», heter en karakteristisk grasiøs Cragg-skulptur. Det ble jeg også.

Kåre Bulie

kunst@klassekampen.no

SINGLER: At det durer så krystallene vibrerer, er uhyggelig effektivt. FOTO: SUSANN JAMTØY, TRØNDELAG SENTER FOR SAMTIDSKUNST

ANMELDELSE

Øystein Wyller Oddens lydopptak fra kirker rommer et spørsmål om liv og død.

Selve grunntonen

Jeg er sjelden komfortabel med å sitere meg selv, men jeg var borti en tidlig versjon av disse verkene til Øystein Wyller Odden for fem år siden et annet sted på kartet, og allerede da noterte jeg at dette er «for smart til å være konseptkunst, og for inderlig til ikke å være det». Og nå har jeg ikke noe valg annet enn å gjenta akkurat det, for det er jo sånn det er.

Eller mer spesifikt, det er sånn her: Du har tolv stoler, fra tolv kirker i Trondheim, og tolv headset. I hvert headset brummer den monotone lyden fra kirkeorgelet i den kirka stolen

kommer fra. Lydstykker på rundt et kvarter, basert på lyden fra sikringsskapet i sakristiet, fryseboksen i kapellet, eller varmpumpen i kjelleren.

I midten av rommet: en svær krystallkrone, hvor elektrisiteten durer så insisterende at alle krystallene vibrerer. Det er uhyggelig effektivt, der det tilsynelatende eksisterer i en uendelighet som åpner seg et sted mellom musikk og høyere matematikk, uten å for den saks skyld ha særlig feste verken her, der, eller i det hele tatt utenfor kirkerommet.

På et eller annet fundamentalt vis er nødvendigheten av elektrisitet i guds hus det som bærer hele konseptet og gjør dette til et genuint religiøst arbeid. Når ellers reflekterer du over sikrings-

skapet i disse bygningene? Ikke sant, du vil finne den samme irriterte surringen ethvert sted hvor lysarmaturen synger på siste vers, eller hvor noen har kollidert med et gatelys i høy hastighet, men jeg tror ikke engang jeg ville sittet i en kunstinstitusjon og hørt på det oversatt til et instrument særlig lenge.

Men tar man det via kirkebygget blir det et spørsmål om liv og død, og det vil ofte være vanskeligere å bare la ligge.

Selvsagt bærer det fort inn i en diskusjon om hvorvidt jorden vår lager en lyd. Noen mener jo å ha hørt den, men problemet er jo at alt og alle på planeten lager så fortvilt mye bråk at det sjelden er særlig stille noe sted her.

Men noen steder er mer stille enn andre. For eksempel på et kunstsenter dagene etter utstillingsåpning. Eller, det er så sykt opplagt, i en kirke. To institusjoner for kontemplasjon, ikke sjelden over samme spørsmål, og kanskje særlig når man gir disse komposisjonene litt av den tida de krever. (Nei, jeg har ikke hørt alle tolv opptak fra begynnelse til slutt, men jeg har lyttet til et par av dem lenge nok til å ha falt i staver og fått det blikket du får i løpet av en togreise på tolv timer).

Dette er lyden av å finnes til, og den kunne ikke vært mer solid forankret.

Tommy Olsson

kunst@klassekampen.no